

POLITIKKUR

GJALDIÐ INN Í SAMHALDS- FASTA HÆKKAR EITT HÁLVVT PROSENT

So skjótt vit fara inn í nýggja árið, so fer gjaldið til Samhaldsfasta upp úr 1,75 prosentí av lønini til 2,25 prosent

Árni Gregersen

Tað verður ein ordans inn-spræning í Samhaldsfasta, tá ið gjaldið inn í grunnin fer at hækka úr 1,75 prosentí av lønini hjá arbeiðstakarum og uppi 2,25. Somu hækking verður eisini gjørd av tí, sum arbeiðsgevararnir gjalda inn.

Hækkingin í inngjaldinum til 2,25% fyri løntakara og arbeiðsgevara merkir, at samlaðu inngjældini í grunnin væntandi hækka umleið 85 milljónum krónum til 380-390 milljónir krónur í 2016.

Grunnurin rindar í lötuni umleið 90 prosent av inngjældunum út til fólkapensjónistar í útgjældum.

Hetta merkir tí, at útgjældini úr grunninum kunnu hækka 75-80 milljónir krónur til umleið 370 milljónir krónur.

Grunnurin rindar í lötuni útgjöld til umleið 7.000 fólkapensjónistar.

Hetta svarar tí til, at mánaðarútgjaldið hækkar umleið 800 kr. fyri hvønn fólkapensjónist. Figgjarmálaráðið sigur seg hava fingið váttað frá fyrisingini hjá stýrinum, at metingarnar hjá Figgjarmálaráðnum eru eftirfarandi.

Pensjónsgjaldið parkerað

Broytingin í lógini hevur við sær, at løntakarar skulu gjalda eitt hálv prosent meira av lønini inn í Samhaldsfasta.

Fyri ikki at leggja eina eyka byrðu á løntakararnar í 2016 verður gjaldið, sum løntakarar annars gjalda til egna pensjón ikki hækkað við einum prosentí komandi

Tað verður dýrari at gjalda inn í Samhaldsfasta, men næsta ár hækkar pensjónsgjaldið so ikki

ár, sum annars var planurin í sambandi við, at vit øll skulu gjalda inn til egna pensjón.

Øll, sum eru fyllt 67 ár, hava havt fastan bústað og

verið skrásett í fólkeyvirlitinum í Føroyum í minst trý ár, meðan tey vóru millum 15 og 67 ár, hava rætt til arbeiðsmarknaðareftirløn.

Hesi hava rætt til 1/40 av fullari arbeiðsmarknaðareftirløn fyri hvørt ár, tey hava verið búsett og skrásett í Føroyum, meðan tey vóru millum 15 og 67 ár. Tó í mesta lagi í 40 ár.

Andstøðan í Løgtinginum finst hvassliga at hesum tí broytingum, tí hetta verður gjørt áðrenn tað álvara verður farið undir at gera eina nýggja endaliga pensjónsskipan.

Tey finnast eisini at, at hetta verður gjørt samstundis, sum grundupphæddin í fólkapensjónini lækkar.

Í álitinum til málið sigur andstøðan, at hetta fyrst og fremst verður gjørt fyri at flyta nakrar útreiðslur av figgjarlógini og í Samhaldsfast.

Lækkingin í grundupphæddini í fólkapensjóni fer

at spara landinum fyri 42 milljónir krónur.

Arbeitt uttanlands

Ein annar trupulleiki er, at tey fólk, sum ikki hava búð øll 40 árin sum krevjast í Føroyum fáa eitt lægri gjald úr Samhaldsfasta, samstundis sum tey missa partar av grundupphæddini í fólkapensjóni.

Útgjaldið úr Samhaldsfasta 1/40 fyri hvørt ár minni fólk hava búð í Føroyum ímillum tey hava verið 15 og 67 ár.

Í seianstu løtu verður nú arbeitt við at fáa eina loysn á hesum trupulleikanum.

Tingið fer heim at halda jó

Eini átta mál bíða eftir 2.viðgerð, men alt bendir á, at tingið verður liðugt við sítt arbeiðið undan jólum

Árni Gregersen

Figgjarlógin skal samtykkjast í ár, so um illa vil til, so ber til at kalla tingið samanaftur millum jó og nýggjár, men sums tóðan sær út í dag, so fer tingið helst heim í morgin.

Hetta er tó treytað av, at Løgtingið víkir frá tíðarfreistunum, tí tveir dagar skulu vera millum hvørja viðgerð.

Og tað er tað ikki tíð til.

Nógvar 3.viðgerðir hava verið í dag og nevndirnar hava arbeitt hart hesar seinastu dagarnar, men enn er onki álit komið frá figgjarnevndini um figgjarlógina fyri 2016.

Sjálvt figgjarlógarálitið er eisini knýtt at øðrum álitum

í sambandi við lógaruppskot, sum ávirka figgjarlógina.

– Eg vænti, at vit kunnu halda jólafrí, men tað liggur ikki longur í mínum hondum, sigur Páll á Reynatúgvu, tingformaður.

Hann vísir til, at so nógv mál eru eftir enn har álitini ikki eru lögð fram. Tí má sjálvt Løgtingið atkvøða um, um víkjast skal frá tíðarfreistunum.

Uppboðssølan og figgjarlógin

Hvussu tað fer at gangast at fáa alt liðugt er eitt sindur torført at meta um.

Politiskt er stór ósemja millum samgongu og andstøðu um nógv mál.

Fyrst og fremst hevur andstøðan gjøgnumgang-

Páll á Reynatúgvu, tingformaður, væntar at hann kann senda tingið heim í jólafrí í morgin ella mikudagin

andi atkvøtt og talað ímóti inntøkulógaruppskotinum, sum landstýrið hevur lagt fram, men tað tunga málið

Kristin Michelsen, Javnaðarflokkurin, heitti á Høgni Hoydal um at taka uppboðssøluna úr uppskotinum

sum er eftir at loysa er málið um uppboðssølu av fiskatilfeingi.

Har er andstøðan hart

í móti saman við so at siga øllum hoyringspartnarum, men tað er eisini nakað av ósemju í samgonguni um sama mál.

Kristin Michelsen, Javnaðarflokkurin, segði í tinginum í síðstu viku, at hann helt, at landstýrismaðurin við fiskivinnumálum, Høgni Hoydal, átti at taka uppboðssøluna úr uppskotinum, sum tingið hevur havt 1.viðgerð av.

Hvussu fast Kristin Michelsen fer at standa uppá sítt krav er ilt at vita, men kemur uppboðssølan ikki ígjøgnum nú, so er tað klárt eitt afturstig fyri samgonguna.

Hørð mótstøða

Uppskotið sum inniheldur

ætlan um at selja makrel, svartkjaft, norðhavssild og 3000 tons av botnfiski í Barentshavinum á uppboðssølu, hevur fingið ógvusliga mótstøðu frá vinnuni.

So at siga øll sum eru hoyrd eru ímóti uppskotinum og sjálvt Føroya Arbeiðsgevarafelag hevur verið úti og sagt, at hetta fer at skaða vinnuna álvarsliga.

Flestu viðmerkingarnar ganga uppá, at uppboðssølan fer at skapa ótryggleika og at tað fer at enda við, at útlendingar fara við fiskatilfeinginum.

So politiska skipanin hevur álvarsligar spurningar at taka støðu til í hesum máli.